

INSTRUKS OM INFLUENZAVACCINATION

Dok-ID	CLS-20-Instruks om influenzavaccination
Forfatter: Claus Lourcing	Ikrafttrædelse: 01. okt. 2024
Godkendt af: Speciallæge, Claus Lourcing	Næste revision: 01. okt. 2025
Version: 1.1	

Om denne instruks

Denne instruks er tilegnet sygeplejersker eller andet autoriseret personale, som er ansat i Carelinks vaccinationsenhed, og som er oplært i at udføre influenzavaccinationer hos Carelink.

En person, som er uddannet og certificeret svarende til Carelinks uddannelsesprogram, kan foretage vaccinationer under de rammer og instruktioner, som er beskrevet i denne instruks som medhjælp jf. BEK nr. 1219 af 11. december 2009. Dette sker under ansvar af Carelinks virksomhedsansvarlige læge.

Eksklusionskriterier

Børn under 9 år kan som udgangspunkt ikke blive vaccineret mod influenza hos Carelink.

Referencer

- [Sundhed.dk](https://sundhed.dk)
- SSI: [Influenzavaccination \(ssi.dk\)](https://ssi.dk)
- [Medicin.dk](https://medicin.dk)

Baggrund

Hvad er influenza

Influenza er en virussygdom, som breder sig som en større eller mindre epidemi i landet hver vinter, som regel i perioden november til marts. Epidemien begynder hyppigt i tætbefolkede områder i Asien og spreder sig langsomt til de øvrige dele af verden.

Influenza smitter gennem dråbesmitte, og smitter derfor nemt ved direkte kontakt imellem mennesker.

Sygdomsbilledet er: Pludseligt opstået, høj feber, hovedpine, løbende næse og ondt i halsen, tør hoste og smerter i muskler og led.

Hvert år laves en ny vaccine ud fra en formodning om den sandsynlige type virus det kommende år.

Hensigten med vaccinen er at tilføre komponenter fra virus, så kroppen kan danne antistoffer mod virus uden at gennemgå sygdommen. Således kan infektionen forebygges, eller symptomerne måske mildnes, hvis man bliver udsat for smitte.

Hvem er i særlig risiko

Alle mennesker kan få influenza, men særligt ældre over 65 år, gravide og personer med kroniske sygdomme, er i højere risiko for et alvorligt sygdomsforløb, hvorfor disse tilbydes en influenza-vaccination før den resterende befolkning.

Vaccineinformation

Hvilke vacciner, der tilbydes i Danmark, afgøres af de cirkulerende stammer fra sæsonen 2024/25 og defineres af WHO. I år tilbydes en 4-valent vaccine fra to forskellige producenter – InluvacTetra og VaxigripTetra.

InluvacTetra

Standardprogram - Voksne

Dosis	1 dosis, 0,5 ml
Gruppe	Personer \geq 9 år

VaxigripTetra

Standardprogram - Voksne

Dosis	1 dosis, 0,5 ml
Gruppe	Personer \geq 9 år

Fluad Tetra

Standardprogram - Voksne

Dosis	1 dosis, 0,5 ml
Gruppe	Personer \geq 70 år

Kontraindikationer

Inden man injicerer en vaccine, skal man sikre sig, at borgeren kan tåle vaccinen samt hvorvidt, der er nogle forsigtighedsregler, som bør overvejes.

Af den årsag skal borgeren stilles en række spørgsmål inden vaccinen kan injiceres. Spørgsmålene bliver som udgangspunkt udleveret i form af en flyer, når borgeren checkes ind ved ankomst, men hvis borgeren ikke har kunnet læse flyeren, skal spørgsmålene stilles direkte til borgeren. De spørgsmål som skal sikres, er listet herunder

Kontraindikation	Yderligere information
Har du tidligere haft en alvorlig allergisk reaktion ved tidligere vaccinationer?	Hvis borgeren svarer ja til dette spørgsmål, skal bagvagt kontaktes på telefon
Har du feber?	Vaccinationen bør udsættes
Er du allergisk over for nogen indholdsstoffer?	Hvis borgeren svarer ja til dette, bør listen over indholdsstoffer gennemgås, og vagthavende læge kan evt. kontaktes
Forsigtighedsprincipper	Yderligere information
Er du kendt med et lavt antal blodplader, eller lider du af en blødersygdom?	Vær særlig opmærksom på at komprimere efter kanylen er kasseret.

Indholdsstoffer - InfluvacTetra
<ul style="list-style-type: none">• Cetyltrimethylammoniumbromid• Gentamicin• Calciumchlorid• Dinatriumphosphat• Formaldehyd• Kaliumchlorid• Kaliumdihydrogenphosphat• Magnesiumchlorid• Natriumchlorid• Ovalbumin• Polysorbat 80• Sterilt vand
Indholdsstoffer - VaxigripTetra
<ul style="list-style-type: none">• Dinatriumphosphat• Formaldehyd• Kaliumchlorid• Kaliumdihydrogenphosphat• Natriumchlorid• Neomycin• Octoxinol 9• Ovalbumin• Sterilt vand
Indholdsstoffer - Fluad Tetra
<ul style="list-style-type: none">• Natriumchlorid• Kaliumchlorid• Kaliumdihydrogenphosphat• Dinatriumphosphatdihydrat

- Magnesiumchloridhexahydrat
- Calciumchloriddihydrat
- Vand til injektionsvæske

Bivirkninger

Ved en bivirkning forstås en skadelig og utilsigtet reaktion på et lægemiddel. Som ved alle typer af lægemidler er der en risiko for bivirkninger ved vaccination mod influenza. De fleste bivirkninger er dog milde og forbigående.

Hyppige bivirkninger >10%

Smerte, hævelse og rødme på injektionsstedet, træthed, hovedpine, muskelømhed, kulderystelser, feber, kvalme og opkastning

Sjældne bivirkninger

Anafylaktisk reaktion

Hygiejne

Der er udarbejdet en instruks, som beskriver de hygiejniske principper, som til enhver tid skal overholdes.

Arbejdstøj

Der udleveres arbejdstøj til alle medarbejdere. Der udleveres et vis antal t-shirts alt efter, hvor mange vagter man tager. Personalet er selv ansvarlig for at vaske arbejdstøjet ved minimum 60 grader

Informeret samtykke

En borger skal til enhver tid give et informeret samtykke til vaccination, inden vaccinen kan injiceres.

Et samtykke kan gives både mundtligt og skriftligt og skal gives på en informeret grundlag, hvorfor det er afgørende, at borgeren har læst og forstået den flyer, som vedkommende har fået udleveret. For personer, der er fyldt 15 år, kan samtykket gives så længe det skønnes, at borgeren er i stand til at overskue konsekvenserne af sine handlinger.

Børn under 15 år kan ikke selv give samtykke til vaccination. Informeret samtykke til vaccination skal således gives af forældremyndighedsindehaveren. Det følger af sundhedsloven § 17, stk. 1, modsætningsvis og af forældreansvarsloven § 2, stk. 1, at det er forældremyndighedsindehaveren, der kan handle på barnets vegne.

Personer, der er fyldt 15 år, kan som udgangspunkt selv give informeret samtykke. Da den pågældende stadig som mindreårig er under forældremyndighed, skal forældremyndighedsindehaver tillige have information og skal desuden inddrages i den mindreåriges stillingtagen. Såfremt personer på 15-17 år møder til vaccination uden forældremyndighedsindehavere, skal vaccinationsstedet derfor sikre, at der er sket information af disse, f.eks. ved at borgeren ringer en forælder op, og vedkommende informeres om vaccinationen.

For varigt inhabile borgere er det nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtige, der kan give samtykke på borgerens vegne (stedfortrædende samtykke). Borgeren skal dog informeres og inddrages

i drøftelserne af vaccinationen, i det omfang borgeren forstår situationen, medmindre inddragelsen kan skade borgeren. Borgerens tilkendegivelser skal tillægges betydning i det omfang, de er aktuelle og relevante. Hvis den varigt inhabile borger modsætter sig behandlingen, kan den ikke gennemføres efter reglerne i sundhedsloven, selvom pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig har givet samtykke til behandlingen.

Samtykket skal journalføres sammen med øvrig journalføring.

Journalssystem og journalføring

Carelink benytter sit eget journalsystemet til at journalføre vaccinationen. Det er lovpligtigt at journalføre, hvorfor det aldrig kan fraviges i behandlingen af borgeren. Indholdsmæssigt skal journalen indeholde de oplysninger, der er nødvendige for en god og sikker patientbehandling.

Som minimum bør der altid journalføres følgende:

- CPR-nr. og fulde navn
- Indikation for vaccination
- Præparat og lot.nr
- Dato og sted
- Informeret samtykke

Hvis det er aktuelt i forbindelse med den enkelte borgerkontakt, kan det være relevant at anføre indtrådte komplikationer, bivirkninger og evt. behandling, samt hvis man grundet kontraindikationer afstår fra at vaccinere mv.

DDV (Det Danske Vaccinationsregister)

Siden 2015 har det været lovpligtigt at registrere vaccinationer i det danske vaccinationsregister. Som vaccinator skal vaccinerne derfor altid oprettes efter administration. Der vil blive sikret adgang til DDV under ansættelsen.

Observation

Se særskilt instruks

Injektion

Carelink har udarbejdet en instruks for injektionsteknik.

Håndtering af anafylaksi

Anafylaksi håndteres af autoriseret personale, som er oplært i anafylaksi. I nedenstående instruks er både symptomer og håndtering beskrevet, hvorfor alt personale skal kende til instruks.

I tilfælde af hjertestop

Hvis der mod forventning skulle forekomme hjertestop hos en borger, skal autoriseret personale tilkaldes og instruks om hjertestop skal følges.

Rapporteringer og kvalitetssikring

Utilsigtede hændelser (UTH)

Ved en utilsigtet hændelse forstås en begivenhed, der forekommer i forbindelse med udførelsen af sundhedsfaglig virksomhed, som forvolder skade, eller kunne forvolde skade på borgeren. Man er forpligtet til at rapportere utilsigtede hændelser til myndighederne, men det vil altid være den centeransvarlige, som indberetter eventuelle utilsigtede hændelse.

[Link til indberetning](#)

Er der sket en utilsigtet hændelse bør følgende videregives til centeransvarlig:

- Hvor hændelsen skete (lokation)
- Hvornår hændelsen skete
- En beskrivelse af hændelsen
- Evt. lægemiddel som var impliceret i hændelsen
- Navn og fødselsdato på borgeren

Bivirkninger

Lægemiddelstyrelsen overvåger sikkerheden ved al medicin, der er godkendt og sælges på det danske marked. Alle kan indberette formodede bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen.

Lægemiddelstyrelsen har udarbejdet særlige COVID-19-e-blanketter, som kan bruges af sundhedspersoner, patienter/vaccinerede borgere og pårørende til at indberette formodede bivirkninger til COVID-19-vacciner til Lægemiddelstyrelsen. COVID-19-e-blanketterne er tilgængelige på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside.

[Link til e-blanketter](#)

Stikskader

Ved stikskader, hvor en medarbejder stikker sig på en brugt kanyle, skal medarbejderen på nærmeste akutmodtagelse. Skaden skal anmeldes til centeransvarlig med henblik på indberetning som arbejdsskade.

[Link til anmeldelse af arbejdsskade](#)